

## Åpningsbilde



**Deres majestet, arrangører, mine damer og herrer,**

Arendal kommune har vedtatt at byen vår skal bli klimanøytral med virkning fra i år. Det er derfor en stor ære for meg å få anledning til å fortelle dere, her på lavutslippskonferansen, om hva byen vår har gjort og hva vi planlegger å gjøre videre for å redusere utslippene av klimagasser.

### **Arendal som FN-by**

Planene våre om å gjøre Arendal til en klimanøytral by henger nøye sammen med Arendals utvikling som FN-by.

**Skift bilde**



FN-aktivitetene i Arendal startet i August 1989 da Gro Harlem Brundtland åpnet miljøinformasjonssenteret GRID-Arendal. Etableringen av dette sentert

var en del av Norges oppfølging av Brundtlandkommisjonens rapport om vår felles framtid og er tilknyttet FNs miljøprogram, UNEP. GRID ble den gang lagt til byen vår som et resultat av sterkt lokalt engasjement både fra lokale fagmiljø og lokale politikere. Tanken om at Arendal skulle bli klimanøytral kom opp første gang i august i fjor da FN, som selv hadde besluttet å bli



klimanøytrale, holdt et møte om dette i Arendal. Her ble planene om å gjøre Arendal til en klimanøytral by for første gang drøftet med FNs miljøprogram UNEP. Initiativet ble luftet mellom de politiske partiene i byen som stilte seg positive og jeg fikk mandat til å gå videre med saken. Så når UNEP holdt sitt årlige styremøte i Monaco i Februar i år, hadde jeg den store gleden av delta på lanseringen av UNEP's nye nettverk for klimanøytrale land, byer og bedrifter -Climate Neutral Network.

Nettverket ble lansert på en egen pressekonferanse.

*Skift bilde*



Her ser vi bl.a. miljøministrene fra New Zealand, Monaco, Costa Rica, Island, og vår egen Erik Solheim. Det var en stor ære for meg å få representere Arendal i dette eksklusive panelet.

### Hva er så en klimanøytral by?

La meg her definere begrepet klimanøytralitet slik FN gjør det i sin nye guide "Kick the Habit".

**Skift bilde**



Enkelt fortalt går dette ut på at kommunen måler utslipp av klimagasser fra egen virksomhet. Deretter setter vi kortsiktige og langsiktige mål for reduksjon av utslippene og lager detaljerte planer for å gjennomfører disse. Det viktigste

er selvsagt å redusere utslippene så mye som mulig, og jeg er stolt av å kunne si at vi regner med å kunne redusere kommunens egne utslipp av klimagasser med hele 90% i løpet av en 10-årsperiode. **Skift bilde**



Til slutt kjøper vi FN-godkjente klimakvoter gjennom FNs grønne utviklingsmekanisme CDM for å kompensere for de utslippene som er igjen. Bystyret skal selv bestemme hvilket CDM prosjekt vi skal benytte, men vi arbeider for tiden med å hjelpe vår vennskapsby Mwanza i Tanzania med å utvikle et eget CDM prosjekt. Prosjektet vi ønsker å jobbe sammen med Mwanza kommune med å utvikle, er et deponigassprosjekt med faking av metangass fra byens søppelfylling. Prosjektet skal godkjennes av UNFCCC som er CDM mekanismens sekretariat.

Vi skal også tilrettelegge aktivt for at innbyggere, næringsliv, organisasjoner, turister og andre kan gjøre mer miljøvennlige valg.

## Hva innebærer klimanøytralitet i praksis for Arendal?

Vi har besluttet i bystyret å bli klimanøytrale allerede for 2008 og gjort et prøveregnskap over kommunens utslipp av klimagasser for 2007, som et utgangspunkt.

Skift bilde



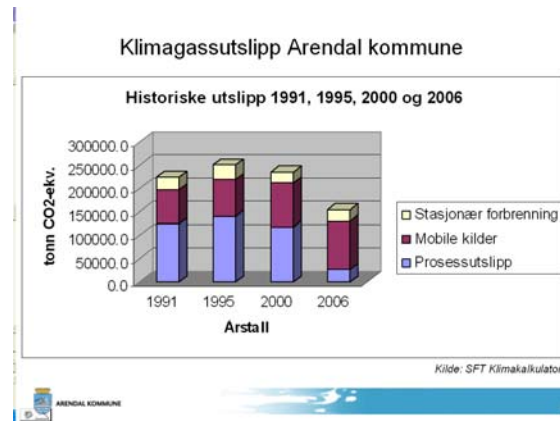
De årlige utslippene fra kommunens egen virksomhet er ca 7000 tonn.

Hovedutslippene kommer fra forbruk av elektrisitet i kommunens bygg, kommunens bilpark, bruk av fyringsolje, avfall og tjenestereiser for de ansatte.

Med innkjøp av elektrisitet med opprinnelsesgaranti, energieffektivisering, utfasing av oljefyring og overgang til biler som går på elektrisitet og biodrivstoff, regner vi som sagt med å kunne redusere disse utslippene med 90% i løpet av en 10-årsperiode. Vi skal kjøpe kvoter for restutslippene våre fra og med 2008 -og vi holder nå på med å redusere alt vi kan der det er enkelt og billig for at restutslippene våre i 2008 skal bli så lave som mulig.

Mens kommunes egne utslipp er ca. 7000 tonn per år, er totalutslippene fra all virksomhet i Arendal ca. 154 000 tonn i 2006. Det er transport og energibruk som er kommunens største utfordringer.

### Skift bilde



En viktig del av vår strategi er derfor å etablere et samarbeid med kommunens innbyggere, næringsliv og organisasjoner for å få ned Arendals samlede utslipp. I mai arrangerte vi en idedugnad der organisasjoner, bedrifter og innbyggere ble invitert til å lomme med ideer om hvordan Arendal kan redusere sine utslipp av klimagasser. Vi fikk inn over 300 forslag og

### Skift bilde



Bystyret vil senere i denne måneden prioritere inntil 20 prioriterte punkter fra denne listen. Det er en variasjon i tiltakene fra de store tunge -til de små sikre suksessene. Kunnskap og ledelse står sentralt -og vi tror at en bevisstgjøring vil kunne endre mye i vår organisasjon og i vår kommune.

**Partnerskap** Viktig samarbeidspartnere for å gjøre byen klimanøytral er byens store festivaler og arrangementer. **Skift bilde**



Hovfestivalen, Norwegian Grand Prix (offshore VM) og Canalstreet festivalen har hver sin vinkling og hver sine målgrupper, men de har alle en felles satsing på miljø- og klimautfordringene ved sine arrangementer. Sammen er de blitt viktige drivkrefter i byens miljøsatsing.

Vi arbeider nå med å utvikle et samarbeid med store og små bedrifter i byen om miljø og reduksjon av klimagassutslipp. På FN-dagen 24. oktober har vi et større arrangement i FN-byens storstue der miljø og utviklingsminister Solheim vil delta. Her skal vi informere om hva byen og fylket gjør for å redusere klimagassutslippene -og jeg er glad for å kunne informere dere om at SKANSKA på dette møtet vil annonsere at de vil bli en klimanøytral bedrift og delta i UNEPs klimanøytrale nettverk. Jeg håper at mange kommuner og bedrifter følger etter.

**Skift bilde**



## Hvorfor klimanøytralt Arendal?

Flertallet av politikerne i byen mener at Arendal skal tenke globalt, ta sin del av ansvaret og handle lokalt. Norske kommuner råder helt eller delvis over virkemidler som kan være med å redusere cirka 20% av de norske totalutslippene av klimagasser. Her må alle kommuner bidra!

Verden er på vei inn i lavutslippssamfunnet. Jeg er overbevist om at de land, byer og virksomheter som går foran i å møte denne utviklingen vil bli framtidens politiske og økonomiske vinnere. Å være blant de siste i klassen og til slutt bli tvunget til handling av lover og regelverk er ingen oppskrift på suksess.

Arendal ønsker også å stå på riktig side i en sosial utvikling vi ser vil komme og vi ønsker å gjøre riktige valg overfor kommende generasjoner og være et eksempel for andre.

Et nøkkelord for gjennomføring ~~er~~ <sup>Skift bilde</sup> og suksess er kunnskap. Klimaendringer



er komplisert å forstå og forskerne har ulike synspunkter. Vårt utgangspunkt er rapportene til FNs klimapanel som sammenstiller forskningsresultatene og representerer den beste kunnskapen vi har om klimaendringene og hvordan vi kan møte dem. I det nærmeste året vil vi i samarbeid med bedrifter, organisasjoner og eksperter fra FN-systemet, arrangere flere møter i Arendal

som fokuserer på klimautfordringen og hvordan den kan møtes i de ulike sektorene. Vi har allerede brukt eksperter fra ZERO til å innlede til diskusjon om hvordan vi kan bidra til å utvikle framtidens lavutslippssamfunn og vi ser fram til å samarbeide med dere, og andre kompetansemiljøer i tida framover.

Hjertelig takk for oppmerksomheten!